

عنوان مقاله:

بررسی و مطالعه تعیین نیاز زیست محیطی سدهای استان به روش مونتانا

محل انتشار:

دومین کنفرانس ملی پژوهش های کاربردی منابع آب ایران (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 6

نویسندگان:

زهرا انجیدنی - کارشناسان مطالعات زیست محیطی و منابع آب مهندسين مشاور ارکان رهاب

مریم کرباسی

فرید عباسی

محمد اسماعیلی - محقق مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی زنجان

خلاصه مقاله:

طرحهای توسعه منابع آب و کشاورزی در کنار اثرات مثبت اقتصادی و اجتماعی خود که احداث آنها را اجتناب ناپذیرمی نماید، منجر به تغییرات رژیم هیدرولوژیکی رودخانه ها می شوند. این امر به نوبه خود باعث تغییر در رژیم و جریان طبیعی رودخانه و اکوسیستم پایین دست می شود. جهت کاهش اثرات سوء طرحهای توسعه منابع آب، روشهای مختلفی برای محاسبه نیاز زیست محیطی پایین دست با توجه به مقیاس مکانی مطالعه، داده های موجود، زمان و ظرفیت های فنی و مالی ارائه شده است. طبق دستورالعمل وزارت نیرو جهت میزان رهاسازی آب توسط سدها جهت حفظ نیاز زیست محیطی پایین دست، روش مونتانا قابل قبول پیشنهاد شده است. طبق این روش میزان رهاسازی آب با توجه به شرایط زیستی ماهیان به صورت درصد مشخصی از میانگین سالانه دبی رودخانه محاسبه می شود و سال به دو نیمه از نیمه فروردین تا شهریور و از مهر ماه تا نیمه فروردین تقسیم می شود. بر اساس نتایج حاصله از مطالعه بر روی آمار آبدهی بلند مدت در 2 رودخانه واقع در استان زنجان، میانگین آبدهی بلند مدت ماهیانه در بعضی ماهها در 70 درصد سال های آماری بسیار کمتر از آبدهی ماهانه است. به طور مثال با بررسی آمار آبدهی رودخانه حلب طی 40 سال در شهریور ماه، می توان به این نکته پی برد که در 90 درصد موارد، دبی رودخانه کمتر از دبی میانگین می باشد. با توجه به اینکه رها سازی آب بدون در نظر گرفتن شرایط غالب رودخانه باعث بر هم زدن شرایط اکوسیستم پایین دست می شود، می توان برای محاسبه نیاز زیست محیطی رودخانه با استفاده از روش مونتانا و در نظر گرفتن شرایط رودخانه، ماههای با میانگین دبی بیش از میانگین دبی بلند مدت سالانه به عنوان ماههای پرآب و ماههای با میانگین دبی کمتر از میانگین دبی بلند مدت سالانه را به عنوان ماههای کم آب در نظر گرفت.

کلمات کلیدی:

روش مونتانا، نیاز زیست محیطی، اکوسیستم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/116112>

